

ס פ ר

הלכות פסוקות

לרב יהודאי גאון זצ"ל

יוצא לאור

על פי כתב-יד יחיד בעולם
עם מבוא והערות

על ידי

הצעיר סלימאן בן לא"א דוד סלימאן דוד ששון זצ"ל

חברת מקיצי נרדמים, ירושלים, תובב"א
תשי"א

SEFER
HALACHOT PESUQOT

Auctore

R. JEHUDAI GAON

(SAEC. VIII)

AD FIDEM COD. EDIDIT EMENDAVIT
PRAEFATIONEM ANNOTATIONES INDICES ADIECIT

S. SASOON

MEKIZE NIRDAMIM
JERRUSALEM

1950

למעיינים בספר

הספר החשוב הזה, הלכות פסוקות, נדפס רובו ככולו בשנות המלחמה, בשעה שלא היתה שום אפשרות לשלוח גליונות הגהה לכבוד הרב המהדיר וגם בידינו לא היה צלום מגוף כתב היד ועל כן נפלו לצערנו בספר טעויות דפוס מרובות שלא באשמת המהדיר. ראינו הכרח לעצמנו להדפיס קרוב ל-3 גליונות דפוס מחדש. ליתר הדפים, שהטעויות לא היו מרובות בהם, סודרה רשימת תקוני הטעויות. הספר הוגה הגהה אחרי הגהה ע"י המהדיר וע"י ד"ר מ. מרגליות ומר מ. בניהו.

ועד החברה

הקדמה

אודה את ה' בפי ובלבבי אשר זיכני בחסדו להיות מוציא לאור עולם את הספר הלכות פסוקה לרב יהודאי גאון ז"ל אחרי שהיה טמון ונעלם מעיני חכמינו כמה וכמה דורות. הוא אחד מהספרים הראשונים שנתחברו אחרי חתימת הש"ס ועוד חיבה יתירה נודעת לו שמכיל קבלות הרבה מימות רבנן סבוראי. זאת ועוד אחרת. על ידי הטבעת היקרה הנוספת הזאת בשלשלת מסורת תורתנו עוד יותר מתחזקים העבותות המקשרות אותנו עם דורות הקדומים אשר אצלם עדיין היתה התורה שבע"פ בעל פה ממש שהיו אז לומדים עד שהש"ס היו שמורים בזכרונם, חרותים בלבם ושנונים בפייהם וכאשר אנו מגיעים לאותם הדורות הלא מהם והלאה למעלה בקודש נהר הקבלה נמשך ישר ושואב ממקור מימיו הנאמנים והטהורים הבוקעים ויוצאים מההר חמד אלדים לשבתו זה סיני אשר שם אחת דבר אלדים אל כל קהלנו קול גדול ולא פסק. תקופה ארוכה של שבע מאות שנה בערך נעלם הספר מעיני חכמינו. וכשמצא אותו אדוני ועטיר מו"ר אבי זצ"ל בצנעא בשנת התרע"א חכף פרסם יקרת מציאתו ע"י ד"ר אהרן פריימן ז"ל בשנת התרע"ב*) ואף התחיל להדפיסו בשנת תרע"ג אך מסבת המלחמה העולמית הראשונה נתבטלה הדפסתו. מאז החליט לזכות אותי במצוה זו. הערותיו והשואותיו לשאר ספרי ההלכות של הגאונים שבספרו הגדול „אהל דוד“ (ח"א עמ' 123 ואילך) שמשו יסוד לעבודתי. הוא בעצמו העתיק את הכ"י ובהעתקתו השתמשתי כל הזמן ובוה הוקלה המלאכה במדה נכרת.

בהערות ציינתי בעיקר את מקורות ההלכה, השוויתי את המנהגים והעירותי על חילופי הגירסאות. נסתייעתי בציוניהם של המוציאים לאור את הספרים הלכות גדולות (דפוס וורשא), הל' ראו והלכות גדולות אספמא ה"ה מוה"ר אברהם שמעון טרויב ז"ל, הח' אריה ליב שלאסבערג ז"ל ומוה"ר עזריאל הילדעסהיימער ז"ל.

רוב המלאכה הוכרחתי לעשות בימי מלחמה ונדודים. במקרים רבים לא היו תחת ידי הספרים הנחוצים ומשום כך ימצאו אולי לפעמים חסרונות. כדי שלא לאחר את הדפסת הספר לא חזרתי על ההערות ונשענתי על אמרם ז"ל לא עליך המלאכה לגמור.

אני מביע תודתי לגיסי היקר הרב המובהק אשר פויכטונגר הי"ו ולידידי היקר החוקר ר' אברהם שישא הי"ו שנשאתי ונתתי עמם בשעת כתיבת ההערות. תודה מיוחדת אני מביע לידידנו הסופר ר' מאיר בניהו על העזרה שתושיט לי בשיפור סידורו וסגנונו של המבוא.

את תיקוני הטעויות של הטקסט ולוח המלים בעלי כתיב שונה עשה
ד"ר מרדכי מרגליות הי"ו.

טרם אכלה דברי אפרוש כפי אל ה' שזכותו של רב יהודאי גאון יעמוד
לנו ולכל ישראל שלא תמוש התורה מפינו ומפי זרעינו עד סוף כל הדורות
והוא ברחמיו וברוב חסדיו יחוס ויחמול על שארית פליטתנו ועל ארץ ירושתנו
ויטיב אחריתנו מראשיתנו ולאהבתו ויראתו ימול לבבנו וישלח לנו חיש משיח
צדקנו ויבנה לנו כמו רמים בית מקדשנו ותפארתנו במהרה לעינינו אמן כ"ר.

הצעיר סלימאן בלא"א
דוד ששון ז"ל

ליטשוורת תש"ו.

לוח הקיצורים

- אוצה"ג = אוצר הגאונים.
ה"ג = הלכות גדולות, דפוס ווארשה.
הג"ב = הלכות גדולות, אספמייא, הוצאת ר' עזריאל הילדסהיימר
מקיצי נרדמים, ברלין תרמ"ח.
ה"פ = הלכות פסוקות.
ה"ר = הלכות ראב"ה, הוצאת ר' א' ל' שלוסברג, פריז תרמ"ו.